

इदंचातिगुह्यं त्वयैव वक्तव्यमित्यैश्वर्यमाविष्करोति हे पुरुषाध्यक्षेत्यादिना ब्रह्मादिनियंतः ॥ २७ ॥ अत्र हेतुः त्वमिति व्योमवदसंगः यतः प्रकृतेः परः स्वेषां भक्तानामिच्छया उपात्तं पृथक्परिमितं वपुर्येन सः ॥ २८ ॥ तत्र त्रिंशल्लक्षणैः साधुं निरूपयति कृपालुरिति पंचभिः कृपालुः परदुःखासहिष्णुः सर्वदेहिनां केषांचिदपि अकृतद्रोहः तितिक्षुः क्षमावान् सत्यंसारः स्थिरं बलं वायस्य सः अनवद्यात्मा असूयादिरहितः सुखदुःखयोः समः हर्षविषादरहितः यथाशक्तिसर्वेषां उपकारकः ॥ २९ ॥ कामैर्विषयैरक्षुभितचित्तः दांतः संयतबाह्येन्द्रियः मृदुः अकठिनचित्तः शुचिः सदाचारः अकिंचनः अपरिग्रहः अनीहः दृष्टक्रियाशून्यः मितभुक् लब्धाहारः शांतः नियतांतः करणः स्थिरः स्वधर्मे मच्छरणः मदेकाश्रयः मुनिः मननशीलः ॥ ३० ॥ अप्रमत्तः सावधानः गभीरात्मानिर्विकारः धृतिमान् विपद्यप्यकृपणः जितषड्गुणः क्षुत्पिपासे शोकमोहौजरा मृत्युषडूर्मयः

एतन्मे पुरुषाध्यक्षलोकाध्यक्षजगत्प्रभो ॥ प्रणतायानुरक्ताय प्रपन्नाय च कथ्यताम् ॥ २७ ॥ त्वं ब्रह्म परमं व्योम पुरुषः प्रकृतेः परः ॥ अवतीर्णोऽसि भगवन्स्वेच्छोपात्तपृथग्वपुः ॥ २८ ॥ श्रीभगवानुवाच कृपालुरकृतद्रोहस्तितिक्षुः सर्वदेहिनाम् ॥ सत्यसारो नवद्यात्मा समः सर्वोपकारकः ॥ २९ ॥ कामैरहतधीर्दातो मृदुः शुचिरकिंचनः ॥ अनीहो मितभुक् शांतः स्थिरो मच्छरणो मुनिः ॥ ३० ॥ अप्रमत्तो गभीरात्मा धृतिमान् जितषड्गुणः ॥ अमानीमानदः कल्पो मैत्रः कारुणिकः कविः ॥ ३१ ॥ आज्ञायैवंगुणान् दोषान्मयादिष्टानपि स्वकान् ॥ धर्मान्संत्यज्य यः सर्वान्मांभजेत सत्तमः ॥ ३२ ॥ ज्ञात्वाऽज्ञात्वाथ ये वै मां यावान्यश्चास्मिया दृशः ॥ भजंत्यनन्यभावेन ते मे भक्ततमामताः ॥ ३३ ॥

एते जिता येन सः अमानीनमानाकांक्षी अन्येभ्यो मानदः कल्पः परबोधने दक्षः मैत्रः अवंचकः कारुणिकः करुणयैव प्रवर्तमानः न दृष्टलोभेन कविः सम्यक्ज्ञानी ॥ ३१ ॥ किंच मया वेदरूपेणादिष्टानपि स्वधर्मान्संत्यज्य यो मांभजेत सोऽपि एवं पूर्वोक्तवत्सत्तमः किमज्ञानान्नास्तिक्याद्वा न धर्माचरणे सत्त्वशुद्ध्यादीन् गुणान्विपक्षे दोषांश्च आज्ञाय ज्ञात्वापि मत्स्थानविक्षेपकतयामद्भुतयैव सर्वं भविष्यंतीति दृढनिश्चयेनैव धर्मान्संत्यज्य यद्वा भक्तिदाढ्येन निवृत्ताधिकारतया संत्यज्य अथवा विद्वैकादशुपवासकृष्णौकादशनुपवासानिवेद्य श्राद्धादयो ये भक्तिविरुद्धा धर्मास्तान्संत्यज्येत्यर्थः ॥ ३२ ॥ किंच यावान्देशकालापरिच्छिन्नः यश्च सर्वात्मा यादृशः सच्चिदानंदादिरूपः तं मां ज्ञात्वाऽपि यद्वा विशेषतः पुनः पुनर्ज्ञात्वा एकांतभावेन ये भजन्तीति ॥ ३३ ॥